

Кабыл алынды:

№ 1 пед кеңешме

"28" 082019-жыл

Бекиткен
Мектеп директору
Оторбаева С.М.

Кыргыз Республикасынын билим берүү мекемелеринде класс журналдарын жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө жобо

Кыргыз Республикасынын Билим Берүү, илим министрлигинин 2000-жылдын 29-декабрындагы буйругу менен бекитилген Кыргыз Республикасынын билим берүү мекемелериндеги документтерди жүргүзүү боюнча жобо:

1. Бул жобо мектеп иш кагаздарынын жүргүзүү талаптарына ылайык түзүлгөн.
2. Класстык журнал окуу жылына карата иштелип чыккан. Журналдын титулдук баракчасында мектептин толук аталышы, параллель номери, класс тамгасы жана окуу жылы көрсөтүлөт.
3. Ар бир кл. жетекчиси жана мугалим класстык журналды жана класстык журналдагы бардык жазууларды сактоого милдеттүү болгон ченемдик-каржылык документ. Журналды өчүргүч же устара менен өчүргөнгө катуу тыюу салынат. Өчүрүүчү пастаны жана башка боёочу каражаттарды колдонууга жол берилбейт. Өзгөчө учурларда гана, бааны оңдоодо мугалим ката коюлган бааны кылдаттык менен чийип, жанына тиешелүү бааны жана колун коюп, мектептин мөөрү менен күбөлөндөрүшү керек.
4. Журнал беттерин бөлүштүрүү төмөнкү негизде жүргүзүлөт:
  - Жумасына 1 саат-2 бет.
  - Жумасына 2 саат-4 бет.
  - Жумасына 3 саат-5 бет.
  - Жумасына 4 саат-7 бет
  - Жумасына 5 саат-8 бет.
  - Жумасына 6 саат-9 бет ж.б.
5. Журналдын мазмунуна, кичи тамга менен теманын аты жана ушул темага бөлүнгөн барактардын саны жазылат. Кыргыз жана орус тили сабакта-

тышкары журналдагы бардык жазуулар мектептеги окутуу тилинде жүргүзүлөт. Бардык жалпы билим берүү уюмдарындагы кыргыз тили жана кыргыз адабияты сабактары кыргыз тилинде, ал эми, орус тили жана орус адабияты сабактары орус тилинде токтуралат.

6. Класс жетекчиси журналды төмөндөгү тартипте толтурат:

- мазмуну;
- бардык барактарда окуучулардын тизмеси, алардын аты-жөнү толугу менен көрсөтүлөт
- окуучулар жөнүндө жалпы маалымат;
- сабактарга катышуусу;
- жетишкендиктердин жыйынтыктоочу баракчасы;
- окуучулардын факультативдик сабактарга, ийримдерге секцияларга катышуусу жөнүндө маалымат;
- калтырылган сааттардын, күндөрдүн саны жөнүндө маалымат;
- окуу китептери жөнүндө маалымат;

7. Окуучулардын тизмелери мектеп директорунун буйругу менен бекитилгенден кийин алфавиттик тартипте журналга жазылат.

8. Журналдын барагынын сол жагында, мектептин программасына жана окуу планына ылайык теманын аталышы кичинекей тамга менен жазылат, ал эми барактын оң жагында, берилген предметти алып барган окутуучунун фамилиясы, аты, атасынын аты жазылат.

9. Окуучулардын эмгек акы фондусундагы бардык өзгөрүүлөр (кетүү, келүү, которулуу) мектептин буйругу чыккандан кийин класс жетекчиси тарабынан жазылышы керек. Буйруктун датасы жана номери журналдын окуучулар жөнүндө маалымат графасына окуучунун фамилиясы менен катар жазылат.

10. Класс жетекчи класстык сааттардын санын белгилеп, жыйынтыгын чыгарат.

Ар бир окуучунун чейрек ичинде жана жалпы окуу жылында калтырган күндөрүнүн жана сааттарынын саны системалуу түрдө толтурат.

Окуучулардын ийримдерге, факультативдик сабактарга катышуусу коомдук пайдалуу эмгек жөнүндө маалыматы класс жетекчиси тарабынан толтурат.

11. Окуучулардын тигил же бул себептер менен сабакка келбей калгандыгы, бардык медициналык маалым каттар класс жетекчиси де сакталат.

12. Кийинки окуу жылынын 10-сентябрына чейин, класс жетекчи титулдук баракчаны, бардык предметтер боюнча биринчи беттеги тизмелерди,

сабакка катышуунун жана окуучулардын жетишкендиктеринин мазмуну, окуучулар жөнүндө жалпы маалыматтарды толтурушу керек.

13. Журналдын экинчи барагынын оң жагына мугалим датаны араб цифрасы менен, мисалы 30.09, андан кийин ар бир сабактын темасы, үй тапшырмасы жазылат. Тапшырманын мазмуну жана анын аткарылышынын мүнөзү (окуу, айтып берүү, жаттоо, суроолорго жооп берүү, таблица толтуруу) тапшырмалардын, көнүгүүлөрдүн саны, практикалык иштер жазылат.

14. Жазуу иштери үчүн баалар жазуу иштери жүргүзүлгөн күндүн графасына коюлат, көп сабактарды өткөрүүдө дата эки жолу жазылат.

15. Кайталоо же бекемдөө темасы атайын көрсөтүлөт.

16. Физика, химия, дене тарбия, информатика сабагында биринчи сабак коопсуздук эрежелерин боюнча көрсөтмөлөр берилет

17. Текшерүү иштери бүткөндөн кийин, каталардын үстүнөн иштеп пландаштырылат.

18. Тесттин күнү бул сабак боюнча үй тапшырмасы беришпейт.

19. Журналга белгилерден башка ар кандай жазууларды жазууга, чекит коюуга жол берилбейт. Келбей калган окуучуларга белги коюлат.

20. Практикалык жана лабораториялык иштерди жүргүзүүдө алардын темасын көрсөтүү керек.

21. Экскурсияларды жүргүзүүдө алардын темасы жана өткөрүлгөн сааттардын саны көрсөтүлөт.

22. Ар бир окуу чейрегинин (жарым жылдык) жыйынтык баалары предметтик мугалимдер тарабынан ошол чейректе акыркы өтүлгөн сабактын датасынан кийин коюлат. Ошону менен бир мезгилде чейректтик (жарым жылдык баалар) класс жетекчиси тарабынан окуучулардын өздөштүрүүсүнүн жана жүрүш-турушунун жыйынтык ведомосуна коюлат.

23. Төртүнчү класстан кийин, кийинки чейректин датасы клеткаларды калтырбастан жазылат.

24. Ден-соолук баракчасы медициналык адис тарабынан ал эми дене тарбия көрсөткүчтөрүнүн дене тарбия мугалими толтурат.

25. Мугалим сабактарды алмаштырганда, алмаштырылып жаткан предметтин барагына жазылышы керек. Алмаштырмаларды жазууда сөзсүз түрдө сабактын темасы, үй тапшырмасы көрсөтүлөт. Мугалимдин эскертүүлөрү бөлүмүндө сабактын сабына алмаштыруу деп жазуу керек.

26. Класс жетекчиси өз классындагы журналдын абалына жооп берет, класска иштеген предметтик мугалимдер тарабынан журналдын үзгүлтүксүз толтурушуна, окуучулардын жетишкендиктерин, чейрек, жарым жылдык, жылдык жана акыркы баалардын объективдүүлүгүн талдайт.

27. Эгерде класс журналы жоголсо, анда класс жетекчиси бул жөнүндө окуу бөлүмүнүн башчысына билдирет. Жаңы журналдагы жазуулар жана баалар мугалимдин тематикалык пландаштыруусуна, окуучулардын күндөлүктөрүндөгү жана дентерлериндеги эскертүүлөргө жана бааларга ылайык калыбына келтирилет.

28. Окуучуларга класс журналы менен ширтөөгө жана алууга кескин тыюу салынат.

29. Мектептин администрациясы журналдардын сакталышын системалуу түрдө (айына бир жолунан кем эмес) көзөмөлдөөгө милдеттүү.

30. Журнал төмөнкүлөрдү баалоо үчүн текшерилет:

- сабактардын темаларын өз убагында жазуу жана тууралыгы
- окутуучунун мониторинг жана баалоо тутумдары;
- үй тапшырмасынын нормасы;
- камтылган темалардын окуу программасына жана тематикалык пландаштырууга шайкештиги;
- лабораториялык иштердин стандарттарын сактоо.

31. Экзаменатор өзүнүн сын-шикирлеринин мазмунуна толукталышы.

32. Класстык журналды жүргүзүү жөнүндө эскертүү барагына толук белгилерди жазууга милдеттүү. Комментарийлерден тышкары, сын-шикирлерди четтетүү убактысы жана ушул иштин натыйжалары жөнүндө жазуу жазылат.

33. Ар бир окуу жылынын аягында класс жетекчиси жана директордун орун басары тарабынан толтурулган жана текшерилген журналдар мектептин архивине кайтарылып берилет.

34. Директордун тарбия иштери боюнча орун басары класстык журналдардын сакталышын камсыз кылууга милдеттүү.

---

35. Кыргыз алабияты, орус алабияты сабактарында журналдагы белгилер, мисалы, эссе үчүн болчок аркылуу коюлат.

36. Тесттин практикалык иштин ж.б. түрүн белгилөө барагында белгилерди жазууга, ошондой эле жалпы баалардын санын эсептөөгө тыюу салынат.

37. Жүргүзүлгөн практикалык, лабораториялык, контролдук иштер, экскурсиялар, кайталоо жана консолидация сабактары так теманы көрсөтүшү керек. Үлгү: Тест № _____ Тема боюнча диктант: _____ Тема боюнча билдирүү (эссе): _____ Тема боюнча практикалык (лабораториялык) иш: _____

38. Сабакта эмне өтүлдү графасында сабактын максатын ачпаган теманы жазууга тыюу салынат.

39. Мугалим, кварталдын аягында жыйынтык чыгарып, мындай деп белгилейт: _____ сабактын планына ылайык _____ чейрек. _____ сабактар өткөрүлдү мугалимдин колу менен _____ (кол тамгасы коюлат) планга ылайык жылына _____ сабак. _____ сабактар өткөрүлдү _____ үчүн билим берүү программасы (предмети көрсөтүңүз) _____ 20 / 20 _____ окуу жылынын

Жалпы сандык баалоо ченемдери:

- сабактын түрүнө жана формасына жараша бир сабакта кеминде беш баал;
- чейрек ичинде үчтөн кем эмес баа (жумасына 1 - 2 сааттан).

Класстык журналды жүргүзүү үчүн жетекчиликтин жана окуучулар курамынын жоопкерчилиги

Класстык журналды жүргүзүү ар бир билим берүү уюму үчүн милдеттүү (ар бир мугалим, класс жетекчи үчүн).

Жалпы билим берүү уюмунун директору:

- журналдарды каттоонун тууралыгы, алардын сакталышы үчүн жогорку билим берүү органдарынын алдында жооп берет;
- класстык журналдардын керектүү санын, алардын сакталышын, журналды тутумун контролдоону камсыз кылат.

Директордун окуу-тарбия иштери боюнча орун басары :

- класстык журналдарды жана колдонулган журналдардын бардык башка түрлөрүн жүргүзүү боюнча билим берүү уюмундагы иштөө тутумун түздөнтүз көзөмөлдөйт.
- мектептин иш планына ылайык журналдарды каттоого тутумдук (ай сайын көзөмөл жүргүзөт, сын-пикирлер барагына тиешелүү жазууларды киргизет, аныкталган мыйзам бузуулардын четтетилгендигин белгилейт;
- мугалим жокто сабактарды сапаттуу алмаштырууну камсыз кылат;

Мугалим:

- окуучулардын билимин системалуу түрдө текшерет жана баалайт, ошондой эле окуучулардын сабакка катышуусун белгилейт;
- ар бир окуу күнү үчүн окуучу берилген тапшырманын көлөмүн жана татаалдыгын, аткарууга кеткен убакыттын орточо көлөмүн жана жаш кураг боюнча санитардык талаптарды камсыз кылат;
- Журналды программанын талаптарына ылайык толтурат.
- Жүргүзүлгөн практикалык жана лабораториялык иштердин, экскурсиялардын, жазуу жүзүндөгү иштердин темасын, өткөргөн сааттарынын санын так көрсөтөт;
- тематикалык тесттер аркылуу, окуучуларды оозеки сурамжылоо жолу менен билим берүү деңгээлин аныктоонун негизинде тема боюнча аттестациялоону камсыз кылат;
- жыйынтыктоочу мезгилдин аягында (жарым жыл, квартал, жыл) өткөн материалдарды жазуу барагына, иш жүзүндө жана планга ылайык өткөрүлгөн сабактардын санын жазат, жеке кол менен күбөлөндүрөт; кийинки бир чейректин, жарым жылдын, бир жылдын жыйынтыгы боюнча белгилерди беришет.

Класс жетекчи:

1. Окуу жылынын башында журнал түзөт, анын ичинде төмөнкүлөрдү толтурат:

- алфавиттик тартыште бардык барактардагы окуучулардын тизмесин (фамилиясы, аты - толугу менен биринчи предметтик бетте),

- журналдын бардык беттеринде мугалимдердин аты-жөнү толук жазылат.

- Сабактын жыйынтык баасынын ведомостун толтуруп, ар бир окуучуга жана жалпысынан класс үчүн калтырылган сабактардын санын жана сабакка келбей калуу себептерин көрсөтөт.

2. Жылдын жыйынтыктоочу баракчага акыркы бааларын коет, окуу жылынын аягында журналдын акыркы беттерин окуу жылынын жыйынтыктоочу белгилери менен кийинки класска которулат ж.б.у.с. түзөт;

3. Бардык сабактар боюнча бардык жыйынтыктоочу белгилердин бар экендигин жана бардык жазуулардын катталгандыгын текшерип, журналды текшерүү жана сактоо үчүн билим берүү уюмунун директорунун орун басарына (директорго) тапшырат;

4. Дарыгердин ден-соолук баракчасын толтурушун камсыз кылат;

5. Класстык журналдын абалы үчүн жоопкерчилик тартат, предметтик мугалимдер тарабынан аны өз убагында толтургандыгына көз салат;

6. Кызматтык жобосуна жана билим берүү уюмунун башка жергиликтүү ченемдик укуктук актыларына ылайык милдеттерди аткарат.

7. Класстык журналдардын жарактуулук мөөнөтү 5 жыл. Класстык журналдар атайын бөлүнөн бөлмөдө сакталат. 5 жыл сакталгандан кийин журналдар баанын жыйындысынан жана көтөрүү барактарынан алынып салынат. Жыл ичинде түзүлгөн иштер жалпы Билим берүү мекемесинде кеминде 25 жыл сакталат.